

N:o 10.

Ank. till Riksd. Kansli den 4 Mars 1879, kl. 5 e. m.

Lag-Utskottets Utlåtande, med anledning af väckt motion om antagande af en författning om skogseld.

Under förmälan, att inom vårt land, mest i Norrland, årligen stora skogssträckor skadades af eld, hvadan man icke kunde annat än lifligt önska, att några lagstiftningsåtgärder vidtoges, hvarigenom skogseldars uppkomst skulle förhindras och deras släckande befordras och fortskyndas, samt att enahanda föreskrifter, som i nämnda ändamål ansetts för Norrland lämpliga, torde erfordras äfven för riket i öfrigt, helst de mindre skogsarealerna i södra Sverige hade dess större värde och kräfde dess omsorgsfullare vård, har Herr *C. O. Widmark* uti en inom Första Kammaren afgifven och till behandling af Lag-Utskottet öfverlemnad motion, N:o 13, föreslagit, "att Riksdagen för sin del med ändring af 15 kap. Byggningsbalken ville antaga en författning till förekommande och släckning af skogseld, att gälla för hela riket och upptaga de stadganden, som återfinnas i §§ 81, 82, 83, 94, 96 och 97 af Norrländska Skogskomiténs förslag till skogsordning för Norrland".

De af motionären återopade paragrafer i det "förslag till skogsordning för Norrbottens, Vesterbottens, Vesternorrlands, Jemtlands och Gefleborgs län", hvilket innefattas i det underdåniga betänkande och förslag angående Skogsförhållandena i Norrland och åtgärder till åstadkommande af en förbättrad skogshushållning derstädes, som af den härtill i nåder förordnade komité afgafs den 21 December 1870, lyda som följer:

Bih. till Riksd. Prot. 1879. 7 Saml. 6 Häft.

§ 81.

Ute å mark må icke, för hvad ändamål det än kan vara, eld upptändas, utan att åtgärder till förekommande af eldens spridning blifvit vidtagne genom gräfning omkring stället, det närliggande områdets rensning från brännbara ämnen, eldstads inrättande eller annorledes; och må den, som elden tändt, ej derifrån bortgå, innan den blifvit släckt.

§ 82.

Mom. 1. Uppkommer skogseld, skola kringboende skynda dit att släcka samt bud gifvas närmaste Kronobetjent äfvensom Jägmästare och Kronojägare, de begge sistnämnde så framt de äro inom orten att anträffa. Utan dröjsmål skola bemålde tjänstemän och betjente, jemväl när de eljest om elden få kännedom, förfoga sig dit. Tager elden till, sändes budkaffe ut för tillkallande af erforderligt manskap; och skall då af hvarje matlag en man komma till elden, försedd med yxa eller bila, spade eller hacka och vattenkäril. Ej må någon lemna elden, innan hemlof gifves, utan åligge en hvar af manskapet att med hörsamhet iakttaga hvad i afseende å släckningsarbetet kan varda af vederbörande föreskrifvet. När elden blifvit dämpad, förordnas om vakthållning å stället, tilldess all fara är förbi.

Mom. 2. Om utsändande af budkaffe ankomme på Kronobetjent att förordna; men befälet vid skogseld föres af Jägmästaren, hvilken således har att i öfrigt vidtaga de åtgärder för eldens släckning, som finnas erforderliga. Är ej Kronobetjent tillstädes, sändes budkaffe ut af Jägmästaren eller, der ej heller han är närvarande, af Kronojägaren. Kommer ej Jägmästare till elden, föres befälet af Kronobetjent eller, der äfven han är borta, af Kronojägaren. Äro både Jägmästare och Kronojägare tillstädes, ege Jägmästaren pröfva och bestämma, huruvida Kronojägarens närvaro fortfarande må vara behöflig. Innan manskapet skiljes åt, skall, helst af Kronobetjent, i den mån ske kan, noga efterforskas, huru elden kommit lös.

§ 83.

Mom. 1. Den eller de, som vid skogseld företrädesvis utmärkt sig och genom iakttagande af skyndsamhet vid inställelsen eller eljest visadt nit eller genom ådagaläggande af framstående omtänksamhet eller rådighet eller annorledes verksamt främjat släckningsarbetet, må, der förhållandet hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande styrkes medelst intyg af den, som vid släckningen fört befälet, eller andra trovärdige män och Kongl. Maj:ts Befallningshafvande så pröfvar skäligt, hvar för

sig tilläggas vedergällning efter förtjenst. Sådan vedergällning får dock icke utgå med mera än sammanlagdt tjugufem Riksdaler för hvarje tillfälle, då skogseld timat.

Mom. 2. Har vid undersökning, hvarom i nästföregående § förmäldt är, ej kunnat uppdagas, huru elden kommit ut, skall den, som upptäcker upphofsmannen till elden, undfå belöning, den Kongl. Maj:ts Befallningshafvande eger bestämma till belopp från fem till och med etthundra Riksdaler. Dylik belöning erhålles dock icke i det fall, att gerningen finnes föröfvad af någon, den der, enligt grunderna i 5 Kap. Strafflagen, ej är för densamma fullt straffbar.

§ 94.

Den, som ouppsåtligen, genom vårdslöshet, oförsigtighet eller försummelse, är vållande till eldskada å annans skog, straffes med fängelse i högst sex månader eller böter från och med fem till och med femhundra Riksdaler.

§ 96.

Tänder någon upp eld ute å marken, utan att vidtaga åtgärder till förekommande af eldens spridning, såsom i 81 § sagdt är, eller går han från elden, innan han den släckt, böte fem Riksdaler eller mera till och med etthundra Riksdaler, ändå att ingen skada sker.

§ 97.

Underlåter någon, utan laga förfall, att inställa sig vid skogseld, då han bud derom fått, eller kommer han försent, eller träder han från sitt arbete och ställe förr, än hemlof gifves, eller nedlägges budkaffe, vare straffet böter från och med fem till och med etthundra Riksdaler eller fängelse i högst sex månader.

Kronans tjenstemän och betjente ansvare, för försummelse i fråga om skogseld, såsom för tjenstefel.

Dessa nog långt i detalj gående bestämmelser, hvilka nu föreslås till antagande för hela landet, innefatta, enligt Utskottets tanke, flera föreskrifter, hvilka icke torde för skogsförhållandena i mellersta och södra Sverige vara lämpliga. Huruvida de äro det särskildt beträffande skogsförhållandena i rikets fem norra län, för hvilka de egentligen äro föreslagna, derom har Utskottet icke att nu ingå i pröfning.

Om ock bestämmelserna i 15 kap. Byggningsbalken om skogseld må anses icke fullt tillfredsställande, kan Utskottet sålunda ej tillstyrka antagande för hela

riket af ofvan införda paragrafer i den s. k. Norrländska Skogskomiténs förslag till skogsordning för de norra länen, utan hemställer,
att föreliggande motion icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 4 Mars 1879.

På Utskottets vägnar:

H. G. v. Gegerfelt.

Reservationer:

af Herr Grefve *Mörner*, som instämt i det slut, hvartill Utskottet kommit, men ansett, att detsamma bort fullständigare motiveras;

af Herrar *Ribbing* och Friherre *Hamilton*, som ansett, att motionen bort leda till bifall på *det* sätt, att Lag-Utskottet föreslagit författning i ärendet med de utslutningar och förändringar, hvilka ansetts nödiga och lämpliga i de af Norrländska Skogskomitén föreslagna och af motionären till bifall förordade paragrafer, samt

af Herr *Sundell*: "Då den så kallade Norrländska Skogskomiténs förslag till lagstadganden i det ämne, hvilket i motionen beröres, är i flere afseenden bättre och äfven fullständigare än hvad derom, nu till en del föråldradt, innehålles i 15 kap. Byggningsabalken, hemställer jag, att motionen måtte på det sätt bifallas, att Riksdagen för sin del, med upphäfvande af 3, 4, 5, och 6 §§ i sagde kapitel, beslutar en författning till förekommande af skogsförödelse genom eldskada, af följande lydelse:

§ 1.

Ute å mark må icke, för hvad ändamål det än kan vara, eld upptändas, utan att åtgärder till förekommande af eldens spridning blifvit vidtagne genom gräfning omkring stället, det närliggande områdets rensning från brännbara ämnen, eldstads inrättande eller annorledes; och må den, som elden tändt, ej derifrån bortgå, innan den blifvit släckt.

§ 2.

Mom. 1. Uppkommer skogseld, skola kringboende skynda dit att släcka samt bud gifvas närmaste Kronobetjent äfvensom Jägmästare och Kronojägare, de

begge sistnämnde så framt de inom orten vistas. Utan dröjsmål skola bemälde tjänstemän och betjente, jemväl när de eljest om elden få kännedom, förfoga sig dit. Tager elden till, sändes budkafle ut för tillkallande af erforderligt manskap; och skall då af hvarje matlag en man komma till elden, försedd med yxa, spade eller hacka och vattenkäril. Ej må någon lemna elden, innan hemlof gifves, utan åligge en hvar af manskapet att med hörsamhet iakttaga hvad i afseende å släckningsarbetet kan varda af vederbörande föreskrifvet. När elden blifvit dämpad, förordnas om vakthållning å stället, till dess all fara är förbi.

Mom. 2. Om utsändande af budkafle ankomme på Kronobetjent att förordna. Är ej Kronobetjent tillstädes, sändes budkafle ut af Jägmästaren eller, der ej heller han är närvarande, af Kommunalnämndens Ordförande. Befälet vid skogseld föres af Jägmästaren eller, i hans frånvaro, af Kronobetjent eller, der äfven han är borta, af Kronojägaren. Innan manskapet skiljes åt, skall, helst af Kronobetjent, noga efterforskas huru elden kommit lös.

§ 3.

Tänder någon upp eld ute å marken, utan att vidtaga åtgärder till förekommande af eldens spridning, såsom i 1 § sagdt är, eller går han från elden, innan han den släckt, böte fem kronor eller mera till och med femtio kronor, ändå att ingen skada sker.

§ 4.

Underlåter någon, utan laga förfall, att inställa sig vid skogseld, då han bud derom fått, eller kommer han för sent, eller träder han från det honom föresatta arbete förr än hemlof gifves, böte från och med fem till och med femtio kronor. Om budkafle nedlägges, vare straffpåföljden böter från och med tio till och med etthundra kronor eller fängelse i högst tre månader.

Kronans tjänstemän och betjente ansvare, för försummelse i fråga om skogseld, såsom för tjenstefel“.

Herr von Gegerfelt har begärt få här antecknadt, att han efter undfängen ledighet varit från riksdagen frånvarande, då Utskottet behandlat denna motion.
